

Den här foldern grundar sig på en forskarrapport om kvinnors företagande.

Kvinnors företagande är en aktuell fråga i Kronobergs län. Denna fråga har uppmärksammats i samband med Tillväxtverkets särskilda satsningar.

Mansdominerat

Kronobergs län präglas av en mansdominerad tillverkningsindustri. Därför är det en stor utmaning att lyckas i satsningar på kvinnors företagande som på många sätt skiljer sig från männens företagande. Det är bland annat mer kunskapsintensivt och tjänsteinriktat.

Kvinnors företag viktiga

Eftersom kvinnor står för en viktig andel av de nystartade företagen (i riket och i länet) så utgör dessa en viktig potential. Om den tillväxtpotential som ligger i kvinnors företagande ska kunna tillvaratas så behövs bättre kännedom om hur kvinnorna förhåller sig till hinder och möjligheter i sin verksamhet.

Tillväxtaktörer och företag intervjuas

Två forskare har fått i uppdrag av Win-

net Kronoberg att studera förutsättningarna för kvinnors företag i Kronobergs län. Länet tillväxtaktörer (t ex Länsstyrelsen, Almi) har tillfrågats om hur de ser på kvinnors företagande.

Några företagande kvinnor har tillfrågats om hur de ser på sitt företagande och på sina möjligheter till stöd och hjälp, i första hand hjälp från tillväxtaktörerna.

Möjligheter och problem

De frågor som ställts om kvinnors företagande med avseende på forskarnas rapport är bla:

- Hur ser länets tillväxtaktörer på kvinnors företagande och hur ser kvinnorna på sig själva.
- Vilka likheter och skillnader finns det mellan tillväxtaktörernas och kvinnornas bild?

Rapporten i sin helhet hittar du på Winnet Kronobergs hemsida:
www.kronoberg.winnet.se

WINNET
KRONOBERG

Kvinnors företagande i Kronobergs län

WINNET
KRONOBERG

TILLVÄXT
VERKET

Slutsats och nästa steg.

Gärna riktat stöd i början

Tillväxtaktörerna och de intervjuade kvinnorna är överens om att företagande kvinnor kan behöva riktat stöd i företagandets uppstartsfas.

Kvinnor lika riskbenägna!

De är däremot inte överens om att kvinnor är mindre riskbenägna. Vi kvinnor blir bedömda utifrån manligt kodade stereotyper kring företagande, där tillverkning och produktion av varor är normen. Normen för företagsutveckling är att expandera genom att anställa eller teknikutveckla. Både tillväxtaktörer och kvinnorna menar att det också präglar stödsystemen.

Flexibilitet och kontroll viktigt

Tillväxtverkets undersökningar visar att företagande kvinnor vill att deras företag ska växa, men att de ändå vill ha full kontroll över sina företag. De sköter ofta allt själva. De är flexibla och har förmåga till "multi-tasking", något som i forskning hålls fram som viktiga förmågor i en globaliserad värld.

Vad är tillväxt?

Kvinnorna är kritiska till den dominerande synen på tillväxt och företagande. De menar att de driver företag som är lika bra som tillverkningsföretagen och att de bidrar till regionens utveckling oavsett om de anställer eller inte. Begreppet tillväxt bör utvidgas till att även rymma sociala dimensioner och frågor om regionens attraktivitet. I sina

tolkningar av tillväxt verkar tillväxtaktörerna ge uttryck för ett mer traditionellt sätt att se på tillväxt i termer av varor och tjänster på en marknad

Tydligare information

Kvinnorna efterfrågar tydligare information om företagsstöd, gärna samlad på ett ställe på Internet. De vill också att det ges motivering vid avslag.

Svårt att bli bekräftad

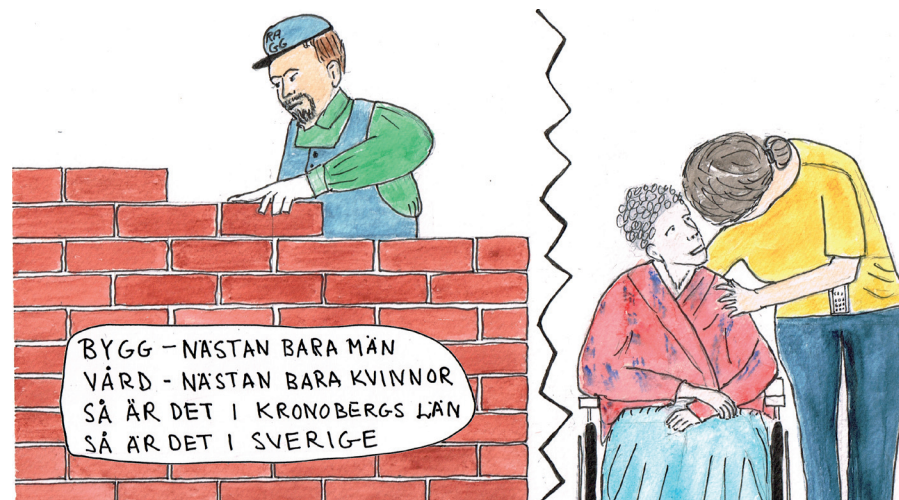
Att Kronobergs län är ett dåligt företagslän tycker tillväxtaktörerna, men inte de företagande kvinnorna. De anser dock att det är svårt att komma in i företagsnätverk i regionen. De är ofta stereotyper och det är svårt att bli bekräftad. De vill ha kvinnliga företagsnätverk. De vill att kvinnliga förebilder lyfts fram. Kvinnorna tycker också ofta att det är svårt att tala med tillväxtaktörerna. De kan behöva mer stöd när det gäller att tala för sin sak.

Framtida forskning

Undersökningen som denna folder bygger på visar att det finns många områden där det är intressant att forska vidare. Intressanta frågor är bland annat: Hur tillväxtmedel fördelas på kön, Vilken betydelse har branschstrukturen på kvinnors företagande?

Vi får här bara en liten vink om hur kvinnors företagande ser ut. En större enkätstudie känns viktigt. Vilka berättelser finns om överskridande av lokala stereotyper för företagande?

Könssegregerad arbetsmarknad Traditionell branschstruktur

Företagare är män!

Det är vanligt att förklara kvinnors låga företagande med att branschstrukturen i länet är traditionell och manligt dominerad. Områden där kvinnor är starka, där har vi i Sverige ingen tradition.

Branschstrukturen en nackdel?

Uppfattningen att branschstrukturen är till nackdel för kvinnor är utbredd. Kvinnors företag finns mest inom näringar som företagstjänster, rekreation, hotell och restaurang, detaljhandel och personlig service. Där är inträdesbarriärerna små, liksom investeringsbehoven.

Gynna tjänstesektorn = gynna kvinnor

Könssegregerade yrkesval finns inom företagande på samma sätt som inom den övriga arbetsmarkanden. Hur nytt-

jar vi de få pengar vi har på bästa sätt? Med att stödja mer tjänsteproduktion skulle jag tro, även förädling av varor och tjänster, kan också vara ett sätt att nå ut till fler kvinnor. Här finns tanken att om man kan öka tjänstesektorn så gynnas kvinnors företagande.

Företagande kvinnors synpunkter

Det har med branscher att göra. Just att man som kvinna jobbar med blommor, inredning etc. Det är inte lika handfast som stora maskiner som spottar ur sig metalledar. Jag tror att det spelar roll i medelsfördelningen. De ses som riktiga företag. Men de är inte mer riktiga. Kvinnorna anser också att det behövs särskild information till dem. De tror på informella träffar under trevliga former där kontakter och självkänslan ökar.

Företagarna och Region Södra Småland

Kvinnor prioriterar barn och familj framför företagande

Kvinnor har mest ansvar för hemmet

Kvinnor är lite mer försiktiga med sin tid och med sina resurser. Ett företag betyder oftast att du har mindre tid för din familj. Har kvinnor fortfarande huvudansvaret för familjen?

Mannen behöver sköta hemmet

Om en man driver företag och arbetar 60 timmar i veckan, sköter kvinnan allt hemma – det måste vara tvärt om om kvinnan skall kunna driva företag. Det handlar om timing – de är lättare att starta företag innan man har barn eller när barnen är stora. Då finns mer tid.

Klassiska manliga företagare

Även vårt koncept bygger på den gamla klassiska idén om att en manlig företagare kan gå på kvällsmöten för att kvin-

nan är hemma och tar hand om barnen. Fast det idag är mer jämställt och en 35-årig man förväntas ta sitt ansvar.

Företagande kvinnors synpunkter

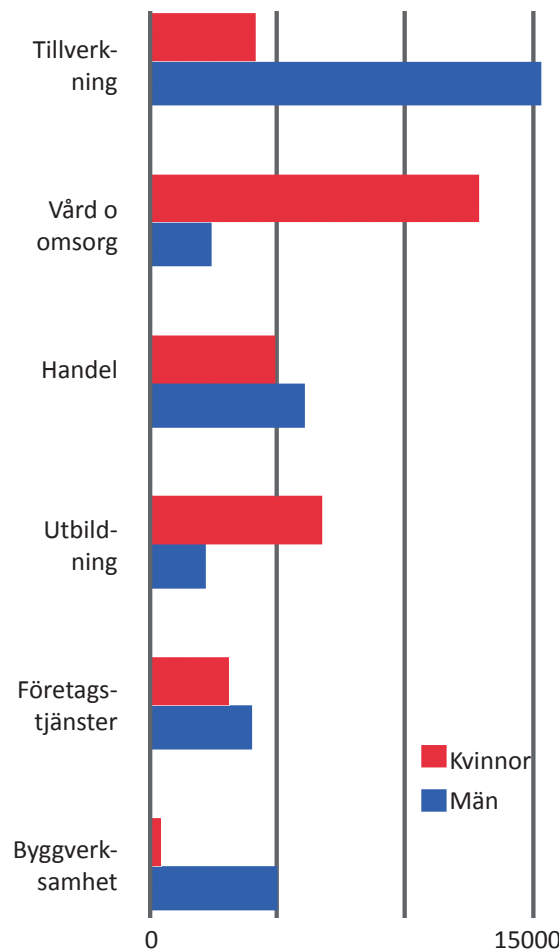
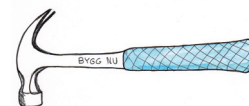
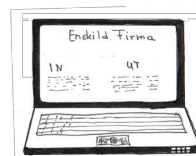
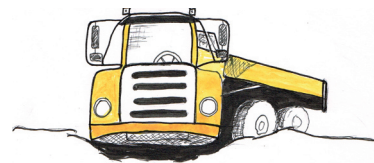
Det finns ingen entydig bild av att kvinnorna tycker att det är svårt att kombinera företagandet med familj. Sammantaget är det så att även om kvinnorna säger att de kan kombinera familj och företagande så är framförallt mannens inställning, en viktig faktor för kvinnornas möjligheter att verka som företagare.

Statliga medel bidrar till patriarkalet

Det finns en risk att statliga medel genom lokala företagsstödjande aktörer håller liv i en patriarkal näringslivsstruktur och i patriarkala föreställningar om vad en riktig företagare är.

Almi Invest och Företagarna

Vad vi jobbar med i Kronoberg

Av de förvärvsarbetande i Kronobergs län är 8,7 % företagare, vilket är exakt samma siffra som för hela riket. Flest nya företag startas inom sektorerna företagstjänster, besöksnäring och personliga tjänster. Kvinnor och män driver företag inom alla branscher, men företagandet är liksom näringslivet i övrigt könsuppdelat. Tillväxtverkets siffror visar att kvinnor främst driver företag inom kultur, nöje och fritid (27%) respektive handel (23%). I Kronoberg utgjorde 2011 kvinnor 21 % av företagen, relaterat till 22,7 % vilket är genomsnittet för riket. Kvinnor stod för 32 % av de nystartade företagen, relaterat till 28 % för riket.

Kvinnor vill inte bli företagare Åtminstone inte stora företagare!

Kvinnor inte så visionära!

Kvinnor är mindre riskbenägna än män! De vill ha mer kontroll och är kanske inte heller så visionära. Denna syn finns hos flera tillväxtaktörer. Försiktigheten gör att kvinnor behöver mer stöd innan de vågar satsa på företagande är en annan åsikt.

Företagande är ett kall

Företagande är som ett kall. Man måste komma in i de banorna tidigt i livet! Företagande kräver också mer tid än att vara anställd - en annan vanlig åsikt.

Kvinnor saknar ambition att växa

Ett annat dilemma som tillväxtaktörerna återkommer till är att kvinnorna driver små företag och också ofta saknar ambition att utveckla företagen så att

de växer och kan anställa. Detta gör att kvinnor ofta går miste om företagsstöd. Det **måste** finnas en ambition att bli ett framgångsrikt företag.

Kvinnors företag vill visst växa

Siffror från Tillväxtverket visar däremot att 70 % av de företag som drivs av kvinnor i länet vill växa.

Företagande kvinnors synpunkter

Det är viktigt att träffa kvinnor som lyckats och misslyckats. De vill ha informella träffar med kvinnor som handlar om självkänsla och hur de utvecklats. Många kvinnor vittnar om att de själva håller i all verksamhet. Subjektskap och kontroll präglar kvinnornas inställningen snarare än brist på visioner eller rädsla att ta risker.

Almi och Almi Invest

Kvinnor har sämre möjlighet till finansiering Manliga nätverk dominerar

Satsas visst på kvinnors företagande

Flera av de intervjuade tillväxtaktörerna anser att kvinnor inte får mindre tillgång till regionala tillväxtmedel. Det satsas relativt mycket på projekt för kvinnors företagande och kvinnor upplevs få del av medel i enlighet med hur de söker.

Kvinnornas eget fel

Dominerade syn är att snedfördelningen beror på att kvinnor 1) inte söker medel 2) inte vill expandera 3) medel främst fördelas till branscher där kvinnor är svaga. Lite hårddraget är förklaringen att det är kvinnornas eget fel. Stödssystemen är ofta gjorda för att ge större stöd. Kvinnor driver företag inom branscher med små pengar. Det blir småttigt och svårt att hantera. Kvinnor driver företag som det knappt går att leva på.

Kvinnor bedöms hårdare

En studie från Norrbottens län visar att kvinnor faktiskt får avslag oftare än män oavsett bransch. Det finns också studier som visar att kvinnor möter hårdare restriktioner än män när de vill låna. Kvinnor måste bevisa sin kompetens.

Företagande kvinnors synpunkter

Kvinnorna tar upp stödsystemens och myndigheternas otillgänglighet, att de censurerar sig själva, har svårigheter att passa in. Men de berättar också att de fått hjälp när de hittat vägen till myndigheterna. Flera vittnar om att det är oklart vad som gäller då man söker medel. Allt borde finnas tydligt på Internet. Företagskvinnorna framhåller vikten av kvinnliga nätverk. Kvinnor måste ge varandra mer hjälp och styrka.

Länsstyrelsen och Näringslivsenheterna